

Dosarul nr. 2rac – 508/18

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud.: C. Roșca)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: M. Guzun, V. Buhnaci, L. Pruteanu)

DECIZIE

19 decembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Tatiana Vieru
Maria Ghervas
Nicolae Craiu
Victor Burduh
Svetlana Filincova

judecând recursul declarat de către Societatea Comercială „MSA GRUP” S.R.L.,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne împotriva Societății Comerciale „MSA GRUP” S.R.L., cu privire la repararea prejudiciului material sub forma penalității,

împotriva deciziei din 10 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul formulat de Societatea Comercială „MSA GRUP” S.R.L. și s-a menținut hotărârea din 18 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă :

La 14 aprilie 2017, Inspectoratul General de Poliție a depus cerere de chemare în judecată împotriva S.C. „MSA GRUP” S.R.L., cu privire la repararea prejudiciului material sub forma de penalitate.

Circumstanțele de fapt, prezentate de reclamant, pot fi rezumate după cum urmează.

La 5 iulie 2016, furnizorul de bunuri S.C. „MSA GRUP” S.R.L. (vânzător) și autoritatea contractantă Inspectoratul General al Poliției al M.A.I. (cumpărător) au încheiat contractul nr. 23 privind achiziționarea computerelor și mijloacelor periferice, conform LP.nr. 16/00823 din 25 mai 2016, în temeiul deciziei Grupului de lucru pentru achiziții al I.G.P. al M.A.I. Prețul contractului a fost de 4 570 650 de lei.

În baza punctului 2.1 din contract, livrarea bunurilor se efectuează de către vânzător în termenele prevăzute în specificație, și anume, în 60 de zile după înregistrarea contractului la Agenția Achiziții Publice. Potrivit pct. 6.1 lit. a), vânzătorul se obligă să livreze bunurile în condițiile prevăzute de contract. Așadar,

actul juridic din speță a fost înscris oficial la 21 iulie 2016, iar termenul scadent trebuia a fi considerat 19 septembrie 2016.

La 20 septembrie 2016, S.C. „MSA GRUP” S.R.L. a depus o cerere cu numărul de înregistrare 2083, în cancelaria Serviciului achiziții și logistică al I.G.P. al MAI. Prin aceasta, societatea pârâtă a cerut prelungirea termenului de livrare a bunurilor contractate până la 30 septembrie 2016.

La 24 septembrie 2016, prin procesul – verbal nr. 36/2 al grupului de lucru pentru achiziții al Inspectoratului General de Poliție, s-a decis de a accepta recepționarea bunurilor ce urmau a fi livrate de către societatea pârâtă la 30 septembrie 2016, cu stabilirea penalității de 1% pe fiecare zi de întârziere, aplicată pentru suma bunurilor nelivrate.

Ulterior, prin scrisoarea din 27 septembrie 2016, S.C. „MSA GRUP” S.R.L. a solicitat repetat prelungirea termenului de livrare a bunurilor.

În aceeași ordine, reclamantul a notat că S.C. „MSA GRUP” S.R.L. a furnizat mărfurile la 21 septembrie 2016 (29 130 lei), 26 septembrie 2016 (553 542 lei), 27 septembrie 2016 (1 781 808 lei) și 6 octombrie 2016 (2 206 170 lei).

Inspectoratul General de Poliție a pretins că S.C. „MSA GRUP” S.R.L. a încălcat clauzele contractuale, întrucât a livrat bunurile cu întârziere. Astfel, în corespundere cu pct.10.3 din contract, vânzătorul poartă răspundere materială în valoare de 1% din suma bunurilor nelivrate, pentru fiecare zi de întârziere, dar nu mai mult de 5% din suma totală a prezentului contract, ceea ce constituie 228 532,50 lei.

În scopul soluționării amiabile a litigiului, la 15 noiembrie 2016, reclamantul a expediat în adresa societății pârâte o cerere prealabilă, cu privire la achitarea sumei de 228 532, 50 lei, pentru livrarea cu întârziere a bunurilor indicate în specificația contractului. Solicitarea a fost recepționată de pârât la 18 noiembrie 2016, însă nu i-a dat curs.

Prin urmare, la 20 martie 2017, Inspectoratul General de Poliție a depus o cerere de chemare în judecată împotriva pârâtului. Totuși, la 23 martie 2017, Judecătoria Chișinău, sediul Centru a restituit acțiunea, din motiv că cererea prealabilă nu a fost semnată de reprezentantul inspectoratului și nu a existat dovada recepționării acesteia.

Reclamantul a învederat că a lichidat neajunsurile sus – menționate.

Din motivele prezentate, Inspectoratul General de Poliție a solicitat încasarea de la S.C. „MSA GRUP” S.R.L. a penalității în cuantum de 228 532, 50 lei (f. d. 5).

În cadrul judecării cauzei, pârâtul S.C. „MSA GRUP” S.R.L. a depus referință în întâmpinarea cererii de chemare în judecată, prin care a cerut respingerea acțiunii ca tardivă și neîntemeiată (f. d. 43 – 47).

Prin hotărârea din 18 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea formulată de Inspectoratul General de Poliție a fost admisă integral (f. d. 63, 68 – 72).

În acest context, instanța de judecată a statuat de a încasa de la S.C. „MSA GRUP” S.R.L. în folosul Inspectoratului General de Poliție a sumei de 228 532,5 lei, cu titlu de penalitate. Mai mult, S.C. „MSA GRUP” S.R.L. a fost obligat să achite în contul statului suma de 6 855 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată sub forma taxei de stat, de a cărei plată a fost scutit reclamantul.

Împotriva acestui act judecătoresc, S.C. „MSA GRUP” S.R.L. a declarat apel în termenul legal (f. d. 104). În apărare, Inspectoratul General de Poliție a formulat o referință, solicitând respingerea cererii de apel (f. d. 106 – 108).

Curtea de Apel Chișinău, prin decizia din 10 iulie 2018, a respins apelul avansat de S.C. „MSA GRUP” S.R.L. și a menținut hotărârea din 18 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f. d. 118 – 128).

La 25 octombrie 2018, S.C. „MSA GRUP” S.R.L. a declarat recurs împotriva deciziei din 10 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și a hotărârii din 18 decembrie 2017 a primei instanței, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii ca tardivă și neîntemeiată.

În motivarea ilegalității deciziei contestate, societatea recurentă a afirmat că instanțele judecătorești au interpretat eronat articolul 268 din Codul civil potrivit căruia acțiunea este tardivă. Cu privire la fondul cauzei, aceasta a susținut că instanța de apel nu a aplicat articolul 626 alin. (3) din Codul civil. Totodată, ea a pretins că sunt circumstanțe excepționale, prin prisma articolului 630 alin. (1) din Codul civil, pentru a dispune reducerea clauzei penale disproporționat de mari. În esență, suma solicitată nu are nicio justificare.

La 8 decembrie 2018, prin intermediul serviciului poștal, Inspectoratul General al Poliției a depus referință, prin care a cerut declararea inadmisibilă a recursului sau, după caz, respingerea ca nefondată a acestuia (f. d. 144 – 148).

Referința nu a conținut date noi sau informații diferite de constatările instanței de apel, întrucât au fost preluate integral din decizia contestată din 10 iulie 2018. Circumstanța dată a fost factorul principal pentru a nu expedia întâmpinarea recurentului și a asigura examinarea rapidă a cauzei. Așadar, în opinia instanței, inacțiunea dată nu aduce atingere principiului contradictorialității și egalității în arme.

În procedura de filtru, prevăzută de articolul 440 alin. (2) din Codul de procedură civilă, completul de judecată a constatat că obiectul prezentei cereri se referă la decizia din 10 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău, care intră în categoria de acte specificate în articolul 429 alin. (1) din Codul de procedură civilă. La fel, instanța de judecată nu a identificat faptul că recursul a fost examinat anterior, fiind respectate, totodată, dispozițiile articolului 430 din Codul de procedură civilă, cu privire la subiecții abilitați cu dreptul de a depune recurs.

Cu privire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs a stabilit că decizia motivată a fost expediată la 22 august 2018. Totodată, la 23 august 2018, actul judecătoresc contestat a fost publicat pe pagina web a Curții de Apel Chișinău. În acest context, recursul a fost depus la 22 octombrie 2018, în limitele temporale prevăzute la articolul 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

În aceeași ordine de idei, completul de filtru a verificat esența și temeiurile recursului, inclusiv dacă argumentele recurentului referitoare la ilegalitatea deciziei atacate întrunesc criteriile formale din articolul 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Pe baza celor analizate, prin încheierea din 12 decembrie 2018 a Curții Supreme de Justiție, cererea menționată mai sus s-a considerat admisibilă pentru examinarea în fond (f. d. 154)

În conformitate cu articolele 441 și 444 din Codul de procedură civilă, recursurile s-au examinat de un complet de 5 judecători, fără înștiințarea participanților la proces, însă data și ora ședinței a fost plasată pe pagina web a Curții Supreme de Justiție. Astfel, Colegiul a decis inoportună invitarea acestora, întrucât argumentele expuse în cererile de recurs și referință au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței verificarea legalității hotărârii atacate. Totodată, toate punctele de drept care puteau exista în această cauză pot fi cercetate și soluționate în mod adecvat pe baza înscrisurilor prezente la dosar. În esență, recurentul și intimatul a avut posibilitatea să își prezinte poziția în scris și să răspundă la concluziile părții adverse. Mai mult, nici un participant nu a solicitat audierea publică a cauzei sale (a se vedea, mutatis mutandis, Auza Vilho Eskelinen și alții vs Finlanda, 19 aprilie 2007, parag. 72 – 75, Eriksson vs Suedia, 12 aprilie 2012, parag. 66, 72, Pönkä vs Estonia, 8 noiembrie 2016, parag. 33 – 34).

Verificând decizia din 10 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău și, după caz, hotărârea din 18 decembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, în limitele controlului de legalitate, în raport cu criticele invocate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că se impune admiterea recursului și casarea actelor judecătorești contestate, cu dispunerea pronunțării unei noi hotărâri de respingere a acțiunii, pentru motivele ce succed.

În conformitate cu articolul 445 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

Colegiul judiciar consideră necesar să menționeze că nu va formula un răspuns detaliat pentru fiecare argument al societății recurente, ci va analiza doar motivele decisive pentru soluționarea prezentei cauze (a se vedea cauza García Ruiz vs Spania (Marea Cameră), 21 ianuarie 1999, parag. 26; Moreira Ferreira vs Portugalia (nr. 2) (Marea Cameră); 11 iulie 2017, parag. 84, 98).

În vederea respectării articolului 432 alin. (5) din Codul de procedură civilă, Colegiul lărgit nu a identificat niciun indiciu care, la prima vedere, ar putea ridica probleme de drept specificate la alin. (3) din articolul citat. Mai mult, S.C. „MSA GRUP” S.R.L. nu a prezentat obiecții în privința acestui aspect procedural.

Esența articolelor 432 și 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă oferă instanței de recurs competența de a efectua un control al legalității deciziei atacate, nu și a temeiniciei acesteia. Astfel, se vor reține circumstanțele de fapt, privite în ansamblu, care au fost prezentate de părți și stabilite de instanțele de judecată în fazele procesual anterioare, cu excepția situației în care constatările lor pot fi considerate arbitrare sau vădit nerezonabile.

În speță, la 5 iulie 2016, S.C. „MSA GRUP” S.R.L. (vânzător) și Inspectoratul General al Poliției al M.A.I. (cumpărător) au încheiat contractul nr. 23 privind achiziționarea computerelor și mijloacelor periferice, conform LP.nr. 16/00823 din 25 mai 2016, în temeiul deciziei Grupului de lucru pentru achiziții al I.G.P. al M.A.I. Prețul contractului a fost de 4 570 650 de lei.

Potrivit ședinței judiciare din 9 octombrie 2017, reprezentantul Inspectoratului General al Poliției al M.A.I. Sergiu Malîi a specificat că S.C. „MSA GRUP” S.R.L. trebuia să livreze toate bunurile până la 21 septembrie 2016 (f. d. 60).

În baza punctului 10.3 din contractul sus – menționat și din cauza furnizării mărfii la 26 septembrie 2016, 27 septembrie 2016 și 6 octombrie 2016, Inspectoratul General de Poliție a solicitat încasarea de la S.C. „MSA GRUP” S.R.L. a penalității în cuantum de 228 532, 50 lei (f. d. 5).

La 20 martie 2017, Inspectoratul General de Poliție a depus o cerere de chemare în judecată împotriva intimatului. Însă, la 23 martie 2017, Judecătoria Chișinău, sediul Centru a restituit acțiunea, din motiv că cererea prealabilă nu a fost semnată de reprezentantul inspectoratului și nu a existat dovada recepționării acesteia (f. d. 30).

După lichidarea neajunsurilor, prezenta cerere de chemare în judecată a fost depusă la 14 aprilie 2017.

Instanța de recurs amintește că, atât prima instanța (f. d. 63, 68 – 72), cât și instanța de apel (f. d. 118 – 128), fiind învestite cu judecarea prezentei pricini, au hotărât că pretențiile înaintate de Inspectoratul General al Poliției al M.A.I. sunt întemeiate și au admis integral acțiunea și, după caz, a fost respins apelul.

Cu privire la fond, instanța de apel a preluat motivarea primei instanțe.

În acest caz, instanțele ierarhic inferioare au considerat relevante articolele 512, 514, 572, 602 alin. (1), 624 alin. (1), 643 alin. (1), 753 din Codul civil.

Astfel, reieșind din circumstanțele de fapt și de drept, Colegiul de control judiciar a constatat că S.C. „MSA GRUP” S.R.L. trebuia să livreze mărfurile până la 19 septembrie 2016, însă și-a executat obligațiile integral abia la 6 octombrie 2016. Această circumstanță a justificat admiterea integrală a acțiunii.

Față de tardivitatea acțiunii, instanța de apel a subliniat că termenul cu privire la solicitarea încasarea penalității este unul de 3 ani, dar termenul de prescripție extinctivă de 6 luni, specificat la articolul 268 alin. (1), se referă la perioada de întârziere pentru care poate fi dispusă admiterea unui atare capăt de cerere.

În conformitate cu articolul 432 alin. (2) lit. c) din Codul de procedură civilă, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească a interpretat în mod eronat legea.

Din perspectiva acestui temei, societatea recurentă a invocat că instanța de apel a interpretat eronat articolul 268 din Codul civil. În viziunea acesteia, acțiunea este prescrisă, deoarece intimatul a invocat dreptul său la executarea în termen a obligației la 21 septembrie 2016, iar cererea de chemare în judecată a depus-o la 14 aprilie 2017. De altfel, acțiunea a fost avansată peste 205 zile calendaristice. Mai mult, termenul prevăzut la articolul sus – citat este unul special, care nu poate fi modificat, prelungit sau scurtat.

Inspectoratul General de Poliție nu s-a expus în această parte, precizând doar că intimatul era obligat să execute contractul până la 21 septembrie 2016.

Împrejurarea respectivă denotă speranța legitimă a recurentului de a fi protejat de principiul securității juridice. Prin urmare, este incident speței dreptului intimatului de acces la o instanță prevăzut de articolul 20 din Constituția Republicii Moldova, articolul 6 parag. 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și

articolul 5 din Codul de procedură civilă. Astfel, acțiunea formulată de Inspectoratul General de Poliție va fi examinată prin intermediul acestui drept.

Jurisprudența constantă a CtEDO a stabilit că dreptul menționat supra nu este absolut și poate fi supus unor restricții legitime, cum ar fi termenele de prescripție legale, taxa de stat pentru ordonanțele de judecată etc. În acest sens, se va ține cont de principiile generale și raționamentele cauzelor *Stubbings și alții vs Regatul Unit* (22 octombrie 1996, parag. 50 – 53); *Markovic și alții vs Italia* (Marea Cameră, 14 decembrie 2006, parag. 99); *Seal vs Regatul Unit* (7 decembrie 2010, parag. 75); *Banovic vs Croatia* (11 iunie 2015, parag. 42); *Antunovic vs Croatia* (4 octombrie 2016, parag. 47) sau *Foltis vs Germania* (30 iunie 2016, parag. 39).

În cazul în care dreptul de acces la justiție este limitat fie de lege, fie de fapte, instanțele naționale trebuie să verifice dacă aceste restricții au redus esența dreptului și, în special, dacă ele urmăresc un scop legitim și dacă există o legătură rezonabilă de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul care trebuie îndeplinit (a se vedea *Ashingdane vs Regatul Unit*, 28 mai 1985 sau *Szwagrun-Baurycza vs Polonia*, 24 octombrie 2006, parag. 49).

Conform articolului 267 alin. (1) din Codul civil, termenul general în interiorul căruia persoana poate să-și apere, pe calea intentării unei acțiuni în instanță de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani.

În același context, articolul 268 lit. a) din aceeași lege prevede că se prescriu în termen de 6 luni acțiunile privind încasarea penalității.

Cu privire la argumentul recurentului, Colegiul lărgit constată că principala divergență a părților se referă la interpretarea efectelor juridice produse de articolul 268 lit. a) din Codul civil. Pe de o parte, recurentul a pretins că acesta este un termen extinctiv. Pe de altă parte, instanța de apel a susținut că termenul respectiv se referă la perioada de întârziere pentru care poate fi dispusă admiterea unei atare pretenții. În esență, Curtea de Apel Chișinău a respins argumentul invocat de către S.C. „MSA GRUP” S.R.L.

Pentru a elucida acest aspect, instanța de recurs va supune analizei sintagma folosită de către instanța de apel pentru articolul 268 lit. a) din Codul civil, și anume, acest interval de timp a fost calificat ca „perioada de întârziere”. Părțile nu contestă aplicarea acestei norme juridice.

În privința articolului 268 lit. a) din Codul civil, Colegiul lărgit subliniază că, în cazul dat, este relevantă interpretarea sistematică, care implică lămurirea înțelesului unei norme juridice ținându-se cont de legăturile sale cu alte norme juridice din cadrul capitolului II, Titlul IV, Cartea I din Codul civil. Recurgerea la o asemenea modalitate este impusă de coexistența unor norme juridice civile generale și a unor norme juridice civile speciale, pentru a se putea stabili, în definitiv, sfera de aplicare a unei anumite dispoziții legale.

În acest context, instanța de recurs învederează că articolul 268 lit. a) din Codul civil este cuprins în capitolul II, Titlul IV, Cartea I din Codul civil, care este denumit de legislator „Prescripția extinctivă”. Doctrina juridică, dar și jurisprudența constantă a instanțelor judecătorești, definește prescripția extinctivă ca termen juridico-civil, care se răsfrânge asupra posibilității apărute la persoană (fizică sau juridică) de a-și apăra dreptul încălcat pe calea acțiunii civile. Posibilitatea persoanei fizice sau

juridice de a primi apărarea pe calea acțiunii civile reprezintă dreptul subiectiv la apărare pe calea acțiunii civile, denumit dreptul la acțiune. Apărut din cadrul raportului juridic civil, dreptul la acțiune reprezintă dreptul de a cere de la instanța de judecată emiterea hotărârii, care ar admite acțiunea, sau dreptul la admiterea acțiunii. Așadar, prescripția extinctivă este termenul, la expirarea căruia în cazul în care acțiunea n-a fost înaintată, se stinge dreptul civil, apărut în urma litigiului. Expirarea prescripției extinctive nu duce la încetarea a dreptului subiectiv civil încălcat, ci stinge dreptul subiectiv civil la apărare pe calea acțiunii civile.

Astfel, articolul sus – citat trebuie raportat la articolul 267 alin. (1) din Codul civil, iar, în urma acestui exercițiu, rezultă că termenul de 6 luni este unul special, care exceptează de la intervalul de timp general de 3 ani. În acest sens, perioada în interiorul căreia Inspectoratul General de Poliție putea să-și apere, pe calea intentării unei acțiuni în instanță de judecată, dreptul încălcat este de 6 luni.

În continuare, conform articolului 272 alin. (1) din Codul civil, termenul de prescripție extinctivă începe să curgă de la data nașterii dreptului la acțiune. Dreptul la acțiune se naște la data când persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului.

Prin intermediul celor determinate, Colegiul lărgit notează că instanța de apel a interpretat eronat articolul 268 lit. a) din Codul civil, iar sintagma „perioada de întârziere” nu și-a găsit încadrarea legală în nicio normă de drept pertinentă speței. Drept consecință, instanța de recurs acceptă criticile recurentului pe acest segment.

În acest sens, se atestă incidența temeiului indicat la articolul 432 alin. (2) lit. c) din Codul de procedură civilă.

Instanța de recurs notează că termenul de prescripție de mai sus servește mai multor scopuri importante, și anume, să asigure securitatea și finalitatea juridică, să protejeze potențialii pârâți de plângerile tardive care pot fi dificil de contestat și să prevină orice nedreptate care poate rezulta în cazul în care instanțele ar fi obligate să se pronunțe cu privire la evenimente care au avut loc în trecutul îndepărtat, pe baza unor probe care este posibil să fi devenit nesigure și incomplete din cauza trecerii timpului (a se vedea *Stubbings*, citată anterior, parag. 51, *Oleksandr Volkov vs Ucraina*, 9 ianuarie 2013, parag. 137, *Kamenova vs Bulgaria*, 12 iulie 2018, parag. 47).

La acest capitol, termenul în cauză nu este foarte scurt și a oferit o șansă reală intimatului de a-și valorifica dreptul la acțiune și de a pretinde încasarea penalităților. De fapt, Inspectoratul General de Poliție a aflat despre încălcarea dreptului său la mai multe etape, în special, la 26 septembrie 2016, 27 septembrie și 6 octombrie 2016, atunci când S.C. „MSA GRUP” S.R.L. a livrat toate mărfurile integral. Așadar, acesta știa deja la 6 octombrie 2016 despre pretinsa încălcare, iar această dată va servi drept reper pentru următoarea analiză.

În astfel de circumstanțe, instanța de recurs amintește că intimatul a depus o acțiune identică la 20 martie 2017, fiind restituită de Judecătoria Chișinău, sediul Centru la 23 martie 2017. După lichidarea neajunsurilor, prezenta cererea de chemare în judecată a fost depusă la 14 aprilie 2017. În plus, succesiunea acțiunilor întreprinse de intimat nu conving că au existat temeiuri de suspendare sau întrerupere a termenului respectiv. Or articolul 277 alin. (1) lit. a) din Codul civil prevede că se

întrerupe cursul acestui termen în cazul intentării unei acțiuni în modul stabilit, însă cererea de chemare în judecată din 20 martie 2017 a fost restituită din cauza nerespectării articolului 170 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă. De altfel, Inspectoratul General de Poliție nu a solicitat repunerea în termen a cererii de chemare în judecată, considerând-o depusă în termen.

Cu titlu de remarcă, instanța de judecată reiterează că, în hotărârile Popov vs Moldova (nr. 2) (6 decembrie 2005, parag. 53), Melnic vs Moldova (14 noiembrie 2006, parag 40 și 41), Dacia S.R.L. vs Moldova (18 martie 2008, parag. 77) sau Nichifor vs Moldova (20 septembrie 2016, parag. 29 – 32), s-a constatat că, prin neaducerea vreunui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către pârâți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale au încălcat drepturile reclamantilor la un proces echitabil.

Luând în considerare cele menționate și, prin prisma articolului 264 alin. (2) din Cod civil, Colegiul de control judiciar constată că termenul limită pentru depunerea acțiunii de către Inspectoratul General de Poliție s-a scurs la 6 aprilie 2017. În mod corespunzător, instanța de judecată constată că Inspectoratul General de Poliție a depus cererea de chemare în judecată la 14 aprilie 2017 în afara termenului limită de 6 luni menționat în 268 lit. a) din Codul civil.

Considerațiile de mai sus sunt suficiente pentru a stabili caracterul esențial al erorilor judiciare constatate supra, întrucât ignorarea acestora ar conduce inevitabil la soluționarea incorectă a cauzei. Instanța de recurs observă că esența dreptului de acces al intimatului nu a fost afectată și că restricția în cauză se întemeiază pe articolul 268 lit. a) din Codul civil, urmărește un scop legitim și este proporțională în baza criteriilor analizate supra. Acest exercițiu confirmă că a fost stabilit un echilibru între interesul general al securității juridice și interesul recurentului de a-și examina cererea de către o instanță.

În ansamblu, ținând cont de natura litigiului și de marja de apreciere a instanței de judecată, Colegiul judiciar opinează că a examinat principalele întrebări juridice puse în prezenta cerere și că nu este necesar să se pronunțe separat în privința motivelor invocate, cu privire la fondul cauzei civile. De fapt, o verificare a lor ar ignora, într-un mod vădit, principiul securității juridice (a se vedea, printre alte autorități, Kamil Uzun vs Turcia, 10 mai 2007, parag. 64 din 10 mai 2007; Centrul pentru Resurse Juridice în numele lui Valentin Câmpeanu vs România (Marea Cameră), 17 iulie 2014, parag. 156).

Așadar, în baza argumentelor livrate de părți, coroborate cu înscrisurile anexate la dosar, Colegiul judiciar notează că greșelile la interpretarea legii pot fi corectate prin casarea deciziei atacate și hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii în acord cu articolul 445 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă. Or, evaluarea efectuată de instanța de recurs a fost susținută pe deplin de materialele cauzei, iar ambele părți au beneficiat de un proces în contradictoriu și au avut posibilitatea reală de a comenta în scris și de a depune observații în cadrul acestei proceduri.

Având în vedere problemele de drept ridicate în speță, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către S.C. „MSA GRUP” S.R.L. și de a casa decizia

din 10 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 18 decembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, cu pronunțarea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii, ca fiind depusă cu omiterea termenului special de prescripție extinctivă.

În conformitate cu articolul 445 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către recursul declarat de către Societatea Comercială „MSA GRUP” S.R.L..

Se casează integral decizia din 10 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 18 decembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne împotriva Societății Comerciale „MSA GRUP” S.R.L., cu privire la repararea prejudiciului material sub forma penalității, cu pronunțarea unei hotărâri noi:

Se respinge, ca fiind depusă cu omiterea termenului special de prescripție extinctivă, cererea de chemare în judecată depusă de către Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne împotriva Societății Comerciale „MSA GRUP” S.R.L., cu privire la repararea prejudiciului material sub forma penalității.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecător

Tatiana Vieru

Judecători

Maria Ghervas

Nicolae Craiu

Victor Burduh

Svetlana Filincova